

Van: MR basisschool Antonius

Aan: Het bestuur van Stichting SPOLT, t.a.v. de heer Zeegers

Datum: 7 juli 2021

Betreft: Adviesbesluit sluiting basisschool Antonius

Jurion

mr. W.D. Berkhout, advocaat
mr. J. Pajmans, jurist

Kantoormedewerkers

S. Hendriks, LLB
T. Beerta
S.A. Jongbloed
R. Hobo

Vestigingsadres

Doelenstraat 18J
3512 XJ Utrecht

Postadres

Postbus 85038
3508 AA Utrecht

Telefoon: 030 – 76 30 658

E-mail: info@jurion.nl

Geachte heer Zeegers,

Tijdens een gesprek op 9 december 2020 met onder andere de MR van basisschool Antonius en per brief d.d. 11 december 2020 heeft u, namens het College van Bestuur van Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier (hierna: SPOLT), de MR van basisschool Antonius te Buggenum verzocht om advies over het voorgenomen besluit om basisschool Antonius per 1 augustus 2022 te sluiten.

De MR voerde met de verschillende geledingen overleg, beraadde zich intern en onderzocht, in samenwerking met de Werkgroep Behoud Basisschool Buggenum en de Werkgroep Alternatieven, alternatieven voor sluiting van basisschool Antonius.

De MR doet u hierbij zijn advies toekomen:

Advies MR

De MR adviseert negatief over het voorgenomen besluit basisschool Antonius per 1 augustus 2022 te sluiten.

Het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 is onvoldoende onderbouwd om een dergelijk verstrekkend besluit te nemen. Ook heeft de MR ernstige procedurele bezwaren

tegen de wijze waarop het voorgenomen besluit is genomen en bekend gemaakt. In de gesprekken die de MR de afgelopen periode met u als vertegenwoordiger van het bevoegd gezag heeft gevoerd, heeft de MR steeds uiteengezet een voorstander te zijn van het voortbestaan van de school en derhalve ook andere opties serieus te willen onderzoeken. De stelling dat basisschool Antonius geen toekomstperspectief zou hebben, is niet onderbouwd en onjuist. De MR ziet voldoende mogelijkheden om het onderwijs aan de leerlingen van basisschool Antonius voort te zetten.

De MR licht voornoemde advies in deze brief nader toe.

1. Feiten en omstandigheden

- 1.1. In het navolgende zet ik op hoofdlijnen de relevante feiten en omstandigheden inzake het voorgenomen besluit tot sluiting van basisschool Antonius uiteen. Voor een vollediger overzicht van alle relevante feiten en omstandigheden verwijst de MR naar bijgevoegd chronologisch overzicht, **bijlage 1**.

Voorgeschiedenis

- 1.2. Al sinds 1899 is er een school gevestigd in Buggenum. Tot enkele jaren geleden was er ook vanuit SPOLT geen discussie over het belang van het in stand houden van kleine scholen.

Voorgenomen besluit

- 1.3. Op 9 december 2020 neemt het bevoegd gezag van basisschool Antonius, voor de MR geheel onverwachts, een (voorgenomen) besluit tot sluiting van drie SPOLT-scholen, waaronder basisschool Antonius. Het bevoegd gezag brengt de MR en het personeel (gedeeltelijk) online op de hoogte van het voorgenomen besluit. De directeur van basisschool Antonius meldt voorts haar taken te willen neerleggen.
- 1.4. Op 10 december 2020 krijgt de GMR het nieuws over het voorgenomen besluit te horen van de bestuurder. De GMR constateert dat er veel procedurele fouten zijn gemaakt bij de besluitvorming.
- 1.5. Op 11 december 2020 ontvangen de ouders, ondanks het verzoek van de MR om het voorgenomen besluit niet direct met de ouders te communiceren, een brief over het voorgenomen besluit om basisschool Antonius te sluiten. De MR ontvangt een zeer korte schriftelijke toelichting op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020.

- 1.6. Op 11 december 2020 zendt de MR een brief aan alle ouders om de ouders te informeren over het voorgenomen besluit tot sluiting van basisschool Antonius en over de positie van de MR in dit traject.
- 1.7. Op 14 december 2020 vindt een onlinebijeenkomst plaats met de leerkrachten en het College van Bestuur met betrekking tot hun voorwaardelijke baangarantie en is er voor de leerkrachten de mogelijkheid om vragen over de voorgenomen sluiting te stellen aan het College van Bestuur.
- 1.8. Op 17 december 2020 betreft de MR van basisschool Antonius advocaat Dik Berkhout als medezeggenschapsadviseur.
- 1.9. Op 18 december 2020 onderzoekt SPOLT de mobiliteit binnen de stichting voor haar werknemers op basisschool Antonius. Ook biedt de stichting haar personeel de mogelijkheid voor een gesprek met HR.
- 1.10. Op 22 december 2020 neemt de gemeenteraad van de gemeente Leudal unaniem een motie aan tegen de voorgenomen sluiting van de basisscholen in Kelpen-Oler, Heibloem en Buggenum.
- 1.11. Bij brief d.d. 24 december 2020 gaat de dorpsraad van Buggenum in op de door SPOLT aangevoerde gronden voor sluiting van basisschool Antonius. De Dorpsraad concludeert dat een financieel verlies van SPOLT bij sluiting van de scholen groter kan zijn dan bij het voortbestaan van de basisscholen en dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Antonius goed is.
- 1.12. Op 7 januari 2021 vindt een online ouderavond plaats voor de ouders van leerlingen van basisschool Antonius.
- 1.13. Op 21 januari 2021 zendt de MR per e-mailbericht een overzicht met vragen ten behoeve van de advisering over het voorgenomen besluit tot sluiting van basisschool Antonius aan SPOLT. De vragen worden bij brief van SPOLT d.d. 2 februari 2021 beknopt en onvolledig beantwoord.
- 1.14. Op 11 februari 2021 vindt een online ouderavond plaats. Tijdens de ouderavond ontvangen de ouders een enquête over het behoud van de basisschool Antonius.
- 1.15. Op 12 februari 2021 zendt de MR per e-mailbericht een document met aanvullende vragen van de MR aan SPOLT. Deze aanvullende vragen worden door SPOLT op 22 februari 2021 beantwoord.
- 1.16. Op woensdag 17 maart 2021 ontvangt de MR de verslagen van de GMR en het jaarplan van Stichting SPOLT. De DO-verslagen worden, ondanks herhaald verzoek van de MR, niet door het College van Bestuur verstrekt. Pas later ontvangt de MR de DO-verslagen via de interim-directeur van basisschool Antonius, maar de

overlegde DO-verslagen bevatten niet de vergadering waarin over de sluiting van basisschool Antonius zou zijn gestemd.

- 1.17. Op 25 maart 2021 maakt de Werkgroep Behoud Basisschool Buggenum de resultaten van de enquête over het behoud van basisschool Antonius onder inwoners van Buggenum bekend. Uit de resultaten van de enquête blijkt dat er meer dan voldoende draagvlak is voor behoud van basisschool Antonius in Buggenum en dat alle respondenten voor behoud van de basisschool in Buggenum zijn.
- 1.18. Bij brief d.d. 14 april 2021 vraagt SPOLT om een financiële bijdrage van de gemeente Leudal om de school in stand te houden.
- 1.19. Op donderdag 22 april 2021 stuurt de MR het document 'procesplan onderzoek voor de overdracht van basisschool Antonius naar een ander schoolbestuur' naar de heer Zeegers. De MR informeert de bestuurder over de gezamenlijke werkgroep vanuit de MR-en van verschillende bij voorgenomen sluitingen betrokken scholen. De MR meldt aan de bestuurder dat de heer Rutten, adviseur van de Stichting Behoud Kleine Scholen toegevoegd wordt aan het team "onderzoek alternatieven" bestaande uit de heren Boonen en Wetzels.
- 1.20. Op 29 april 2021 ontvangt de MR een inhoudelijke reactie van de heer Zeegers op het procesplan. De heer Zeegers meldt in zijn reactie dat hij meerdere schoolbesturen aanschreef met het verzoek om interesse voor het overnemen kenbaar te maken. Bijna alle schoolbesturen hebben volgens de heer Zeegers gemeld geen interesse te hebben in een overname van een of meerdere SPOLT-scholen. Eén schoolbestuur wilde een overname van basisschool Antonius in overweging nemen, maar dit wordt de MR pas bekend als de heer Zeegers na aandringen door de MR de reacties op zijn schrijven aan meerdere schoolbesturen met de MR deelt. De heer Zeegers meldt dat hij graag betrokken is bij het onderzoek naar de alternatieven voor sluiting van de school.
- 1.21. Op 7 mei 2021 schrijft de MR van basisschool Antonius aan de heer Zeegers dat de MR het betreurt dat SPOLT contact heeft gelegd met andere schoolbesturen over een mogelijke overname van een SPOLT-school, omdat dit volgens de MR het proces om te komen tot een eventuele overname bemoeilijkt.
- 1.22. Op 26 mei 2021 vergadert de MR van basisschool Antonius met de heer Zeegers. In de vergadering wordt onder meer gesproken over de alternatieven voor sluiting van basisschool Antonius. De MR uit zijn zorgen over de tegenwerkende houding van SPOLT ten aanzien van een overname van basisschool Antonius door een ander schoolbestuur en uit zijn zorgen over het willekeurig aanschrijven van

schoolbesturen. De heer Rutten licht zijn rol in het adviseringstraject toe tijdens de vergadering. De MR meldt aan de heer Zeegers dat het uitbrengen van het advies langer gaat duren dan eerder is gecommuniceerd. De heer Zeegers gaat hiermee akkoord. Hij meldt dat hij geen twijfel heeft over de voortgang van de MR in het proces en dat hij geen vermoedens heeft van vertragingstactieken.

- 1.23. Op 4 juni 2021 vindt een gesprek plaats tussen de Werkgroep Alternatieven en Stichting Akkoord!. In het gesprek wordt gesproken over de interesse van Akkoord! om onder andere basisschool Antonius over te nemen van SPOLT. Stichting Akkoord! zal tevens het gesprek aangaan met SPOLT en met de gemeente Leudal over de interesse in de overname van basisschool Antonius.
- 1.24. Op 15 juni 2021 vindt een verkenningsgesprek plaats tussen SPOLT en Prisma over een eventuele overname van basisschool Antonius door Prisma. De bestuurder van Stichting Prisma bevestigt het belang van het in stand houden van kleine scholen. Hij zegt toe het voorstel om de school over te nemen met de Raad van toezicht te bespreken en zal op korte termijn inhoudelijk reageren.
- 1.25. Op 22 juni 2021 vindt een bijeenkomst plaats van de gemeentelijke Werkgroep behoud basisscholen, die bestaat uit leden van de gemeenteraad van de gemeente Leudal en de verantwoordelijk wethouder, de heer Martens, alsmede leden van de dorpsraad en de OMR. Uit de bijeenkomst blijkt dat er meerdere verkenningen zijn voor de overname van basisschool Antonius door andere schoolbesturen. De heer Martens meldt dat Stichting Akkoord! onderzoekt of het een overnametraject kan starten voor de overname van basisschool Antonius.
- 1.26. Op 23 juni 2021 publiceert SPOLT een persbericht waaruit blijkt dat, na advisering door de MR, SPOLT voor basisschool Antonius een definitief besluit tot sluiting zal nemen.
- 1.27. Op 23 juni 2021 ontvangt de MR van basisschool Antonius een brief van de heer Zeegers waarin hij eenzijdig een termijn voor het uitbrengen van het advies van de MR stelt. Indien de MR niet voor 1 juli 2021 advies uitbrengt over het voorgenomen besluit tot sluiting, zal SPOLT dit interpreteren als een negatief advies. Daarnaast meldt de bestuurder dat vragen van collega-bestuurders inzake een onderzoek naar alternatieven niet door of via de MR, maar door SPOLT zouden moeten beantwoord. De MR meldt dat dit in strijd is met het advies van het expertisecentrum van Onderwijsgeschillen hierover.
- 1.28. Mede naar aanleiding van het persbericht d.d. 23 juni 2021 beklaagt de MR van basisschool Antonius zich per e-mailbericht d.d. 24 juni 2021 aan SPOLT over de

gebrekkige en niet transparante communicatie met de MR in het adviseringstraject.

De MR is niet vooraf over het persbericht geïnformeerd. Het team evenmin.

- 1.29. Op 25 juni 2021 meldt de bestuurder van Stichting Prisma per e-mailbericht dat Stichting Prisma, onder acceptatie door SPOLT en de MR van basisschool Antonius van door Stichting Prisma gestelde voorwaarden, bereid is om te starten met een onderzoek naar een eventuele overname van basisschool Antonius. De bestuurder van Stichting Akkoord meldt dat hij een onafhankelijke adviseur inschakelt en nog vóór de zomervakantie wil kennismaken met de drie scholen waarvoor een voorgenomen besluit tot sluiting geldt.
- 1.30. Op 3 juli 2021 ontvangt de MR een financieel verslag over basisschool Antonius van de heer De Bondt van GOC Consultants. In het financieel verslag zet de heer De Bondt uiteen hoe SPOLT mogelijk tot de conclusie is gekomen dat basisschool Antonius zorgt voor een financieel verlies. De heer De Bondt komt tot de conclusie dat met sluiting van basisschool Antonius door SPOLT mogelijk een besparing kan worden gerealiseerd van een bedrag tussen € 74.000,- en € 274.000,-, maar dat, gelet op de weinig transparante informatieverstrekking door SPOLT onvoldoende inzicht wordt gegeven in hoe de baten en lasten daadwerkelijk verdeeld zijn. Verder lijkt SPOLT qua bekostiging te koersen op fusie, terwijl er een voorgenomen besluit tot sluiting is genomen. Ten aanzien van het exploitatietekort van SPOLT concludeert de heer De Bondt dat niet zonder meer gezegd kan worden dat basisschool Antonius een bijdrage levert aan het exploitatietekort van SPOLT. Het is mogelijk dat de bekostiging van basisschool Antonius kostendekkend is of leidt tot een positief exploitatiesaldo (**bijlage 2**).

Alternatief plan

- 1.31. De MR zet in dit advies kort de alternatieven uiteen om de school over te laten nemen door een ander schoolbestuur.
- 1.32. De MR van basisschool Antonius heeft, in samenwerking met de Werkgroep Alternatieven en gemeente Leudal, gedurende het hele adviestraject ingezet op onderzoek naar alternatieven voor sluiting van basisschool Antonius. Een alternatief voor sluiting is een overname van basisschool Antonius door een ander schoolbestuur.
- 1.33. Er is ten tijde van het uitbrengen van dit advies vanuit drie verschillende schoolbesturen sprake van concrete interesse voor een onderzoek tot overname van de basisschool Antonius: Stichting Akkoord! (Venlo), stichting Prisma (Panningen), en RBOB De Kempen (Veldhoven).

- 1.34. Momenteel vindt verkenning plaats van de mogelijkheden voor overname van basisschool Antonius door Stichting Prisma en Stichting Akkoord!
- 1.35. Stichting Prisma is bereid om onder bepaalde voorwaarden die zien op het leerlingenaantal van basisschool Antonius in de toekomst, financiële en personele aangelegenheden een onderzoek naar overname van basisschool Antonius te starten. Het e-mailbericht van de bestuurder van Stichting Prisma d.d. 25 juni 2021 en de daarin opgenomen voorwaarden, zijn op 5 juli 2021 door de MR in een vergadering besproken. De MR heeft de bestuurder van Prisma gemeld dat de MR in afstemming met de bestuurder van Spolt, op deze voorwaarden zal reageren.
- 1.36. Stichting Akkoord! onderzoekt intern of er mogelijkheden zijn om basisschool Antonius over te nemen van SPOLT. Als uit het onderzoek blijkt dat er mogelijkheden zijn om basisschool Antonius over te nemen, dan is Stichting Akkoord! bereid om een overnametraject te starten. Stichting Akkoord! wil dit besluit begin schooljaar 2021/2022 nemen.
- 1.37. Op korte termijn zal ook de verkenning met RBOB De Kempen beginnen.

2. Algemeen

- 2.1. Het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 is ten onrechte niet gebaseerd op een deugdelijk onderzoek naar de noodzaak daarvan. De MR heeft in de afgelopen periode herhaaldelijk verzocht om een nadere onderbouwing van de voorgenomen sluiting van basisschool Antonius. U heeft naar aanleiding daarvan een aantal stukken aan de MR gezonden, die ten grondslag liggen aan het voorgenomen besluit, maar niet alle. Inzicht in de door het bevoegd gezag gemaakte afwegingen heeft het bevoegd gezag voorts slechts op hoofdlijnen gegeven. De informatie die u aan de MR heeft verstrekt, bevat onvoldoende argumenten die een opheffing van basisschool Antonius zouden rechtvaardigen.
- 2.2. De MR mist een helder overzicht van de argumenten die tot het voorgenomen besluit zouden noodzaken. Op 22 juni 2021 heeft u op het intranet van SPOLT een afzonderlijke factsheet inzake het instandhoudingsbeleid gepubliceerd. Dit overzicht biedt echter nog steeds geen integraal overzicht van de voor- en nadelen van het voorgenomen besluit. De verplichting tot het opstellen van een helder voorgenomen besluit, waarin de relevante argumentatie overzichtelijk beschikbaar is, ligt bij het bevoegd gezag, niet bij de MR. De MR heeft steeds benadrukt dat het gesprek over een mogelijke opheffing van basisschool Antonius zou moeten

beginnen met (een eerste versie van) een argumentatieoverzicht dat de voorgenomen opheffing rechtvaardigt.

- 2.3. Voor een positief advies over het voorgenomen besluit acht de MR het noodzakelijk dat de motieven en alternatieven voor de sluiting, alsmede de te bereiken doelen, gemotiveerd en inzichtelijk zijn. Het bevoegd gezag heeft daarmee nog onvoldoende invulling gegeven aan zijn verplichting om de MR alle informatie te verschaffen die hij voor de vervulling van zijn taak nodig heeft.
- 2.4. Het voorgenomen besluit om basisschool Antonius met ingang van 1 augustus 2022 op te heffen, zal veel invloed hebben op de continuïteit van het onderwijs. De eventuele voordelen van het voorgenomen besluit vallen in het niet bij de nadelen voor de schoolgemeenschap, de kinderen en hun ouders.
- 2.5. De argumenten in de toelichting van het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 en naar aanleiding van de beantwoording van de vragen van de MR d.d. 2 februari 2021 zijn voor de MR onvoldoende reden om onder de huidige bekostigingsvoorwaarden over een dergelijk verstrekkend besluit positief te adviseren.
- 2.6. De MR licht dit standpunt in het vervolg van dit advies nader toe. De MR behandelt eerst de procedurele bezwaren van de MR tegen het voorgenomen besluit. Vervolgens komen de inhoudelijke bezwaren van de MR tegen het voorgenomen besluit aan de orde.

3. Procedurele argumenten

- 3.1. De MR maakt in dit advies eerst enkele opmerkingen over de procedure die SPOLT bij het voorgenomen besluit heeft gevolgd.

Vooruitlopen op het voorgenomen besluit

- 3.2. De MR merkt op dat uw bevoegd gezag bij het voorgenomen besluit van d.d. 9 december 2021 voorbarig is geweest door de MR niet te betrekken bij de totstandkoming van het voorgenomen besluit om basisschool Antonius te sluiten.
- 3.3. De MR was op het moment van de bekendmaking van het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 niet in de gelegenheid om te voorkomen dat het bevoegd gezag zou vooruitlopen op de adviesprocedure in de MR. Door de informatievoorziening vanuit SPOLT is de aanmelding van nieuwe leerlingen op basisschool Antonius belemmerd, reeds voordat de MR een alternatief voor de opheffing van basisschool Antonius kon onderzoeken.

- 3.4. De onzekerheid over het voortbestaan van basisschool Antonius geeft onrust bij kinderen, ouders en het team. Deze onrust wordt mede veroorzaakt door onjuiste strategieën vanuit het bestuur van Stichting SPOLT. Zo meldde SPOLT op 23 juni 2021 dat slechts met een daadwerkelijke overname van de school sluiting kan worden voorkomen. Dat miskent de bevoegdheid van de LCG Wms op grond van artikel 31 aanhef en onder c Wms om op verzoek van de MR te beoordelen of het bestuur het nog te nemen definitieve besluit in redelijkheid kon nemen.
- 3.5. Hoewel de MR desgevraagd aan ouders uitlegde dat de MR nog niet heeft geadviseerd over deze voorgenomen opheffing, en de MR zelf op de ouderavonden de rol van de MR wél voldoende heeft belicht, is het begrijpelijk dat deze, op de daadwerkelijke beslissing vooruitlopende, communicatie aanleiding was voor wisselende berichtgeving in de media en voor onrust onder de ouders zorgde. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij het bevoegd gezag.
- 3.6. Volgens de LCG Wms (oordeel 105040) is het beëindigen van een school een dermate ingrijpend besluit voor de betrokken ouders, leerlingen en het op de school werkzame personeel, dat van een bevoegd gezag verwacht mag worden dat ouders en personeel in een zo vroeg mogelijk stadium bij de besluitvorming worden betrokken. De Wms biedt daartoe bij uitstek de mogelijkheid, namelijk door het informeren en consulteren van de MR. Juist door het tijdig inschakelen van de MR wordt niet alleen recht gedaan aan de belangen van de betrokkenen, maar ook aan de bepalingen van de Wms, in het bijzonder artikel 8 en 17 Wms.
- 3.7. Voorts gaat SPOLT in externe communicatie met de pers en ouders ten onrechte voorbij aan het belang van het advies van de MR inzake de sluiting van basisschool Antonius.
- 3.8. In het persbericht van SPOLT d.d. 23 juni 2021 concludeert SPOLT, voorafgaand aan het advies van de MR, dat SPOLT na advisering door de MR voor basisschool Antonius een definitief besluit tot sluiting zal nemen. Deze opmerking geeft geen blijk van wezenlijke invloed van het advies van de MR op de besluitvorming. Door vooruit te lopen op het advies van de MR, geeft SPOLT blijk van een onzorgvuldig besluitvormingsproces.

Informatierechten MR

- 3.9. De MR is pas heel laat bij de voorgenomen besluitvorming betrokken. Daarmee heeft uw bevoegd gezag artikel 17, onderdeel a, van de Wet medezeggenschap op scholen (hierna: Wms) niet nageleefd. U heeft de MR niet op een zodanig tijdstip in de besluitvorming betrokken dat de MR nog wezenlijke invloed kon hebben op de

(beoogde) besluitvorming. Verder heeft u op voorhand aangekondigd een het advies van de MR niet te zullen opvolgen. De MR heeft zodoende haar recht tot advisering onvoldoende kunnen uitoefenen.

- 3.10. Zo heeft de MR meermaals het bevoegd gezag verzocht nader toelichting te geven over het voorgenomen besluit of de antwoorden op de vragen van de MR. Pas op 2 februari 2021, bijna twee maanden na de mededeling van het voorgenomen besluit, kreeg de MR de eerste antwoorden op haar vragen. In de brief van 2 februari 2021 beantwoordt het bevoegd gezag de vragenlijst onvolledig. Ook consultant Kees de Bondt merkt in zijn advies d.d. 1 juli 2021 meerdere malen op dat gegevens onvolledig zijn, er summiere inschattingen zijn gedaan over kostenposten zoals de personeelskosten en er berekeningen zijn gedaan om de sluiting van basisschool Antonius als noodzakelijk te doen blijken. Uw bevoegd gezag is niet transparant geweest over deze informatie. Ook Kees de Bondt merkt in zijn advies d.d. 6 juli 2021 op dat SPOLT door een weinig transparante informatieverstrekking niet goed inzicht geeft hoe de baten en lasten daadwerkelijk zijn. In eerste instantie stelde u nadere informatie voorts slechts zeer beperkt ter beschikking.
- 3.11. Ook overigens is het voorgenomen besluit in het adviesverzoek zeer beperkt gemotiveerd. Uw bevoegd gezag heeft artikel 8 Wms hiermee onvoldoende nageleefd.
- 3.12. Bij het voorgenomen besluit is voorts ten onrechte geen uitvoeringsplan voorgelegd. Gezien het definitieve karakter van het voorgenomen besluit en de grote consequenties voor leerlingen, ouders en medewerkers van het voorgenomen besluit had een uitvoeringsplan met de consequenties op hoofdlijnen daarvan niet mogen ontbreken.
- 3.13. De MR mist voorts een risicoanalyse voor het voorgenomen besluit. De rol van andere belanghebbenden in dit proces is ten onrechte niet benoemd.
- 3.14. Hoewel u in de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 meldt dat dit voorgenomen besluit tot stand zou zijn gekomen na een unaniem positief advies van het directeurenberaad SPOLT op 24 november 2020, heeft u nagelaten om daarvan een verslag of onderbouwing te verstrekken, terwijl de gebruikelijke gang van zaken is dat alle directeurenoverleggen worden genotuleerd.
- 3.15. Het bevoegd gezag heeft hiermee onzorgvuldig en in strijd met de Wms gehandeld.
- 3.16. Uit het voorgaande volgt dat het bevoegd gezag heeft nagelaten de MR tijdig en op de juiste wijze te betrekken bij de besluitvorming, waar dat zeer wel mogelijk was

geweest. Daarmee kan niet gezegd worden dat het voorgenomen besluit is genomen met inachtneming van de ter zake geldende voorschriften van de Wms.

Belemmeren onderzoek alternatieven

- 3.17. Voorts heeft het bestuur de MR belemmerd in het onderzoek naar alternatieven door met belangstellende besturen af te spreken dat de MR niet rechtstreeks geïnformeerd zou mogen worden over de mogelijkheden. Daarnaast heeft het bestuur de MR beperkt in de mogelijkheden rechtstreeks relevante informatie, te weten specifieke informatie over personeel en financiën, met de belangstellende bestuurders te delen.
- 3.18. Allereerst doet deze afspraak geen recht aan de positie die de MR heeft op grond van de kamerbehandeling van het adviesrecht bij sluiting van de school en het advies dat het Expertisecentrum van Stichting Onderwijsgeschillen hierover uitbracht. SPOLT zet daarmee bedoeld of onbedoeld de MR, die zijn verantwoordelijkheid voor goede medezeggenschap neemt in de vorm van het uitwerken van een alternatief voor sluiting, ten onrechte buitenspel.
- 3.19. Voorts heeft u de MR onjuist geïnformeerd over de reactie van Stichting Prisma. Indien de MR niet op de hoogte zou zijn geraakt van de interesse van Stichting Prisma, dan had dit tot zeer grote benadeling van de MR in het zoeken van geschikte alternatieven voor sluiting van basisschool Antonius kunnen leiden.
- 3.20. De MR stelt vast dat het bevoegd gezag daarmee de in de Wms beschreven procedures niet heeft nageleefd. Hierdoor kleven aan de totstandkoming van het – voorgenomen- besluit ernstige medezeggenschapsrechtelijke procedurele bezwaren.

Tijdpad

- 3.21. Pas op 9 december 2020 openbaart Stichting SPOLT het voorgenomen besluit tot opheffing van basisschool Antonius. De Stichting zendt de zeer beperkte adviesaanvraag op 11 december 2020 naar de MR. Een instemmingsaanvraag voor de regeling van de gevolgen ontbreekt nog geheel, net als een deugdelijk onderzoek naar de alternatieven van het voorgenomen besluit. Dat onderzoek moet de MR zelf nog doen, hoewel u de uitkomsten daarvan niet wilt afwachten.
- 3.22. De beoogde opheffingsdatum zou desondanks reeds 1 augustus 2022 zijn. U houdt deze datum ook vol, ondanks de vergevorderde besprekingen met Stichting Prisma en Stichting Akkoord! over overname van basisschool en Antonius en ondanks de recente belangstelling van RBOB De Kempen in een overname van basisschool

Antonius. U wilt ook op korte termijn een definitief besluit tot sluiting van basisschool Antonius nemen.

- 3.23. De MR vindt dat daarmee een zorgvuldig traject onmogelijk is, althans, onaanvaardbaar wordt belemmerd. Daarnaast moest de MR op zeer korte termijn een adviesbesluit formuleren. De termijn daarvoor is zeker in deze periode van het schooljaar onvoldoende om tot een zorgvuldig geformuleerd besluit te komen. U meldde dan ook terecht dat de MR ook enkele dagen langer over het opstellen van een advies mocht doen. De gestelde termijn blijft echter te kort om op een zorgvuldige manier de alternatieven voor de voorgenomen sluiting per 1 augustus 2022 vorm te geven. Het voorgaande is temeer onaanvaardbaar nu de MR herhaaldelijk zelf procesvoorstellen deed, waarop u niet reageerde én u zelf op 26 mei 2021 bevestigde dat u geen twijfel had over de voortgang van de MR in het medezeggenschapstraject.
- 3.24. De vermeende problemen waarmee de school te kampen heeft, zijn niet van vandaag of gisteren. Als er al problemen zouden zijn met de opbrengsten van het onderwijs en de financiën, dan zijn dat geen problemen die plotseling ontstaan, hetgeen ook blijkt uit de onderbouwing van het voornemen om tot sluiting over te gaan. De gestelde omstandigheden zouden de haast in dit proces daarom niet rechtvaardigen.
- 3.25. Het is de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag om de bepalingen van de Wms na te leven. Het is, meer in het bijzonder, onzorgvuldig om op 23 juni 2021 eenzijdig een deadline te stellen voor een advies van de MR, terwijl het bestuur in gesprek is over alternatieven voor sluiting, het bestuur deze alternatieven voor sluiting ten onrechte niet uit eigen beweging voorafgaand aan het voorgenomen besluit heeft onderzocht en de bestuurder nog op 15 april 2021 een bericht stuurde aan de gemeente Leudal met een verzoek om een aanvullende financiële bijdrage voor het schooljaar 2021-2022.
- 3.26. Ingevolge de systematiek van de wet heeft de bestuurder de taak om een voorgenomen besluit zorgvuldig voor te bereiden, in samenspraak met alle betrokken partijen. Als dit niet is gebeurd, kan het zijn dat het zoeken naar alternatieven een langere periode in beslag neemt. Uiteindelijk zal de LCG Wms - voor zover deze daar aan toekomt- mogen bepalen wat een redelijke termijn is. Gezien het verloop van het proces vindt de MR dat de termijnstelling vanuit SPOLT, onvoldoende zorgvuldig is.

Onjuist medezeggenschapstraject

- 3.27. U meldt in de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 dat u de voorkeur geeft aan een fusie van basisschool Antonius met een andere school. U meldt dat u daarvoor later bij de MR terug wilt komen voor instemming. Ook uit de door u overgelegde berekeningen blijkt dat u uitgaat van een fusie. U neemt in alle berekeningen over de gunstige financiële gevolgen van de sluiting van basisschool Antonius de fusiecompensatiegelden mee. Daarmee gaat u er dus vanuit dat er uiteindelijk een fusie tot stand komt.
- 3.28. In dat geval zou u volgens de MR ook een fusie-effectrapportage moeten opstellen en de MR om instemming vragen met het voorgenomen besluit. Fusie en sluiting zijn twee van elkaar te onderscheiden trajecten. In het geval van een fusie geldt een instemmingsrecht van de MR. Het is zeker niet toegestaan dit instemmingsrecht te omzeilen door eerst tot een voorgenomen sluiting te willen komen, om vervolgens alsnog de vereiste instemming voor een fusie te verkrijgen. Daarmee maakt SPOLT misbruik van zijn bevoegdheden en leeft SPOLT de Wms naar letter en geest niet na.
- 3.29. Daarnaast beroept u zich op beleidsvoornemens inzake de leerlingratio die door de GMR zijn afgekeurd. Dat is onjuist. Dit miskent de rol van de GMR en het belang van goede medezeggenschap bij het formuleren van beleid.
- 3.30. Ook hierdoor kleven aan de totstandkoming van het –voorgenomen- besluit ernstige medezeggenschapsrechtelijke procedurele bezwaren.

Eindconclusie procedurele argumenten

- 3.31. Uit het voorgaande volgt dat het bevoegd gezag de voorschriften uit de Wms onvoldoende heeft nageleefd.
- 3.32. Uw bevoegd gezag heeft nagelaten de MR tijdig en op de juiste wijze te betrekken bij de besluitvorming. U heeft onvoldoende inzage gegeven in de gevolgen op hoofdlijnen voor ouders, leerlingen en personeel. U heeft de MR onvoldoende in de gelegenheid gesteld om alternatieven voor het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 te onderzoeken. Bovendien is de termijn die uw bevoegd gezag voor ogen heeft te kort om de sluiting van basisschool Antonius op een zorgvuldige wijze vorm te geven, gezien het definitieve karakter van het voorgenomen besluit en de grote consequenties voor leerlingen, ouders en medewerkers.
- 3.33. Aan de totstandkoming van het voorgenomen besluit kleven daarom ernstige medezeggenschapsrechtelijke procedurele bezwaren.

4. Inhoudelijke argumenten

- 4.1. Uw bevoegd gezag heeft het voornemen om basisschool Antonius te sluiten in het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 nauwelijks/ onvoldoende inhoudelijk onderbouwd of aannemelijk gemaakt. U heeft argumenten aangevoerd over de financiën en over de kwaliteit van het onderwijs.
- 4.2. In het navolgende licht de MR zijn standpunt daarover nader toe. De MR gaat achtereenvolgens in op uw standpunt inzake de financiën en de onderwijskwaliteit. Daarna behandelt de MR werkdruk en leerlingprognoses. Voorts bespreekt de MR de alternatieven en neveneffecten van het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 om basisschool Antonius te sluiten. Tenslotte bespreekt de MR de gevolgen van het besluit voor het personeel, ouders en leerlingen, de ouderbetrokkenheid, en de locatie van de school.

Instandhouding en kwaliteit

- 4.3. U schrijft dat er meerdere inhoudelijke redenen voor opheffing zouden zijn.

Financiën

- 4.4. SPOLT stelt ten eerste dat de financiële situatie van SPOLT zodanig is dat de continuïteit van SPOLT onder druk zou komen te staan. Sluiting van basisschool Antonius zou een financiële bijdrage leveren aan de continuïteit van SPOLT. U heeft deze stelling ten onrechte niet onderbouwd.
- 4.5. De MR wijst erop dat er geen financiële redenen zijn die een opheffing rechtvaardigen. De MR heeft consultant Kees de Bondt van GOC Consultants ingeschakeld om onderzoek te doen naar de begroting van Stichting SPOLT en het financieel effect van opheffing van basisschool Antonius.
- 4.6. De heer De Bondt komt tot de conclusie dat sluiting van basisschool Antonius een besparing kan opleveren, maar dat door de weinig transparante informatieverstrekking door SPOLT niet goed inzicht wordt gegeven hoe de baten en lasten daadwerkelijk zijn, hoe de besparing tot stand komt en wat de effecten zijn. De heer De Bondt concludeert voorts dat het bevoegd gezag qua bekostiging koerst op fusie, terwijl er een voorgenomen besluit tot sluiting is genomen. Hij stelt dat sluiting van basisschool Antonius niet zal bijdragen aan een verbetering van het exploitatiesaldo.
- 4.7. Zo schrijft de heer De Bondt: "De conclusie hiervan is dat niet zonder meer gezegd kan worden dat de Antoniusschool een grote bijdrage levert aan het grote

exploitatietekort van de stichting. Als de personele inzet (te) hoog is, leidt dat tot een exploitatietekort, maar uit de stukken komt niet eenduidig naar voren dat dit daadwerkelijk zo is. Afhankelijk van de situatie is, zoals uit het bovenstaande blijkt, goed mogelijk dat de bekostiging van deze school kostendekkend is of tot een positief exploitatiesaldo leidt.”

- 4.8. De MR meent voorts dat het tegenstrijdig is dat SPOLT zich beroept op financiële redenen om sluiting van basisschool Antonius te rechtvaardigen, terwijl in 2020 een deeltijd ondersteunend medewerker aan de formatie is toegevoegd.
- 4.9. De financiële overzichten die u, op verzoek van de MR, verstrekte, zijn verre van transparant en geven geen goed beeld van de exacte hoogte van de lumpsumvergoeding die de SPOLT voor het basisschool Antonius ontvangt. Dat geldt ook voor de bedragen voor materiële instandhouding en alle overige bekostiging vanuit het Rijk. Daarnaast neemt u consequent de door u verwachte fusiecompensatiegelden mee in de berekeningen, terwijl u een voorstel tot sluiting van de school doet.
- 4.10. De MR merkt op dat een kleine school een relatief positief effect heeft op het totaalbudget dat een schoolbestuur aan bekostiging ontvangt. Ondanks duidelijke vragen van de MR heeft SPOLT nagelaten de stellingen over de tekorten in de begroting te onderbouwen.
- 4.11. Het sluiten van basisschool Antonius brengt voorts ook het wegvallen van dekking van kosten (afschrijving, administratie en beheerslasten, overige instellingskosten) mee. Het financiële nadeel dat bereikt wordt met sluiting van basisschool Antonius, wordt daarmee nog groter.
- 4.12. Daarnaast ontnemt de voorgenomen sluiting de mogelijkheid van een toekomstige fusie van basisschool Antonius met een andere school, als de MR daar op een later moment –bijvoorbeeld omdat het leerlingenaantal inderdaad te laag zou zijn geworden- wél mee kan instemmen. Ook in de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 wijst u erop dat een fusie bedrijfseconomisch gezien de voorkeur heeft. Er is op dit moment geen reden om aan te nemen dat de fusiecompensatieregeling in de toekomst (geheel) geschrapt zal worden. Met de voorgenomen sluiting vervalt de mogelijkheid van een vrijwillige fusie in de toekomst. SPOLT laat daarmee onnodig veel geld liggen. De MR acht dat onzorgvuldig en onjuist. De MR verwijst naar zijn opmerking dat hij graag wil meewerken aan een passend instandhoudingsbeleid voor basisschool Antonius, voor het moment dat deze daadwerkelijk onder de opheffingsnorm zou komen.

Kwaliteit

- 4.13. SPOLT stelt ten tweede dat langere instandhouding van de schoollocatie vanuit het oogpunt van kwaliteitsbewaking niet aanvaardbaar zou zijn. De kwaliteit van het onderwijs zou met de beschikbare middelen bij het huidige aantal leerlingen niet passen bij de visie van het schoolbestuur en het schoolbestuur kan de kwaliteit derhalve niet meer duurzaam garanderen. U vindt het in het licht van een ononderbroken ontwikkeling van groot belang om leerlingen een rijke sociale speel- en leeromgeving met leeftijdsgenootjes te blijven bieden, zodat zij in ontmoeting kunnen leren van en met elkaar, bij voorkeur in samenwerking met de kinderopvang. U onderbouwt de zorgen en mogelijkheden op dit punt verder niet.
- 4.14. De MR merkt op dat de kwaliteit van het onderwijs niet afhankelijk is van de omvang van de school. Dat blijkt onder andere uit het rapport Krimpbestendige onderwijskwaliteit.¹ De kwaliteit van het onderwijs is evenmin direct afhankelijk van de grootte van een (combinatie)groep. Kwaliteit hangt samen met diverse aspecten, waaronder de indeling van het rooster van de leerkrachten, de kwaliteit en aansturing van de leerkrachten, de beschikbare ondersteuning tijdens het lesgeven, de gebruikte lesmethodiek, alsmede het karakter en de onderwijsprestatie van de leerlingen.
- 4.15. De MR onderschrijft het belang van een optimale kwaliteit volkomen. De MR ziet in een kleine school, met voldoende en specifiek opgeleide leerkrachten die gebruik kunnen maken van een onderwijskundig verantwoorde methodiek en recente ontwikkelingsmaterialen, daarvoor de optimale randvoorwaarden gegarandeerd. Door een meerscholendirecteur heeft een school de mogelijkheid om met de clusterschool samen te werken en eventuele voordelen van grootschaligheid mee te nemen.
- 4.16. Kleine scholen zijn weliswaar enerzijds kwetsbaar wat betreft hun onderwijskwaliteit. Ze zijn anderzijds evenzeer eenvoudiger op een hoger plan te brengen dan complexe schoolorganisaties met veel deelnemers in de onderwijscultuur. Ondanks de vele wisselingen in de leidinggevenden de afgelopen jaren, is het team krachtig genoeg geweest om zelf sturing te geven aan kwalitatief goed onderwijs.
- 4.17. De MR erkent dat individuele leerlingen op een kleine school veel invloed hebben op de opbrengsten, en dat ziekte van een leerkracht relatief veel impact heeft op de

¹ Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Krimpbestendige onderwijskwaliteit, 2012.

kwaliteit van het onderwijs. De MR wijst er in dat verband op dat statistische informatie een vertekend beeld kan geven. Zo maakt het voor ouders niet uit of een uitvallende leerkracht 30 of 5 procent van de leerlingen van één school raakt. Het uitvallen van één personeelslid kan op grotere scholen in absolute aantallen zelfs meer kinderen raken. Dat het uitvallen van een leerkracht binnen een kleine school in de beoordelingssystematiek van de onderwijsinspectie eerder statistisch significant is, doet daaraan niet af.

- 4.18. De MR wil er oog voor hebben dat er aan een kleine school ook nadelen kleven, in het bijzonder als het gaat om het groepsproces in te kleine groepen. Op dit moment is dat voor de nabije toekomst niet aan de orde.
- 4.19. Volgens de MR is het niet aannemelijk dat de door u genoemde nadelen aan een kleinschalige school door middel van schaalvergroting zouden moeten of kunnen worden opgelost.
- 4.20. De MR is zich ervan bewust dat een kleine school bepaalde risico's kent, zoals de kans op sociale isolatie en beperkingen in het aangaan van sociale contacten. Vriendschappen zijn in meerdere gevallen verticaal, en leerlingen kunnen zich niet altijd spiegelen aan leeftijdsgenootjes. De leerlingen op een kleine school hebben – als daarin niet wordt voorzien- onvoldoende mogelijkheden om zich te ontwikkelen op het gebied van assertiviteit, weerbaarheid, probleemoplossend vermogen, discussiëren en coöperatief leren. Ook als een leerling een minder goede band met de leerkracht ervaart, kan dit gevolgen hebben op het gevoel van veiligheid en de prestaties in de groep. Verder is het referentiekader van leerkrachten beperkt, waardoor een objectieve kijk op de leerling moeilijker is. Daarmee doet het werken op een kleine school een groot beroep op het analytisch vermogen van de leerkracht.
- 4.21. Genoemde nadelen van het onderwijs op een kleine school kunnen door het organiseren van ontmoetingen met leeftijdgenoten, het leren in een andere school, bijvoorbeeld door uitwisseling tussen de scholen, worden beperkt. Daarnaast zijn er ook voordelen aan een kleine school. Op basisschool Antonius leren we van en met elkaar, er ontstaan vriendschappen op basis van interesses/de persoon, ongeacht de leeftijd. De kinderen zijn, onder andere doordat ze samen op school zitten, heel hecht.
- 4.22. De leerkrachten kennen de leerlingen en hun sociale omgeving van erg dichtbij. Zowel het gezin, als vaak families of anderen in de omgeving. Situaties kunnen hierdoor goed worden ingeschat en er kan op een passende manier op worden ingespeeld.

- 4.23. Kortom: de MR onderschrijft het belang van een optimale kwaliteit volkomen. De MR ziet in een kleine school, met voldoende en specifiek opgeleide leerkrachten, daarvoor de optimale randvoorwaarden gegarandeerd.
- 4.24. De citoscores van de leerlingen wijzen er voorts niet op dat de kwaliteit van basisschool Antonius in het geding is. De scores liggen de laatste jaren significant boven het landelijk gemiddelde. Een groot deel van de leerlingen van groep 8 haalt een havo-score of hoger op de landelijke cito-toets. De kwaliteit van basisschool Antonius is derhalve op orde. De MR heeft op dit moment geen signalen ontvangen dat er een bedreiging zou zijn voor de onderwijskwaliteit op basisschool Antonius. Op basisschool Antonius is er voorts voldoende deskundigheid in huis. Op locatie werkt o.a. een IB-er gesteund door het samenwerkingsverband, gedragsspecialist, master SEN.
- 4.25. De MR adviseert wel op mogelijke bedreigingen vooruit te lopen door binnen of buiten SPOLT in voldoende deskundigheid te voorzien. Als binnen SPOLT onvoldoende deskundigheid in huis is om kwalitatief goed onderwijs op de kleiner wordende scholen ook op langere termijn te garanderen, is het aan SPOLT om in samenwerking met andere partners, zoals bijv. de Stichting tot behoud kleine scholen, die deskundigheid in huis te halen, of gebruik te maken van deskundigheid elders. Samenwerking met (kleine scholen onder) andere besturen, al dan niet in de regio, kan daarbij nuttig zijn.
- 4.26. Vanuit de onderwijskunde wordt werken in heterogene groepen bepleit omdat dit de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen en de leerresultaten van zwakke leerlingen verbetert.² De ervaring van de leerkrachten is dat leerlingen leren van en met elkaar in gemengde groepjes. Het gepersonaliseerd leren is op basisschool Antonius al ver in ontwikkeling. De leerkrachten op basisschool Antonius zijn flexibel en leveren maatwerk als dat nodig is.
- 4.27. Leerkrachten en leerlingen kennen en accepteren elkaar en maken gebruik van elkaars talenten. Samen zorgen zij ervoor dat elk kind in zijn waarde wordt gelaten en zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Leerlingen in een combinatieklas werken sneller zelfstandig en kunnen beter omgaan met uitgestelde aandacht. Dat blijkt ook uit terugkoppeling vanuit het VO, maar ook tijdens excursies.
- 4.28. Basisschool Antonius is een moderne school, waar samen wordt geleerd, gewerkt en geleefd, en waar veel ruimte is voor persoonlijke aandacht en passend en

² Kees Vernooij. (2009) Omgaan met verschillen nader bekeken. Wat werkt? In:
<http://www.onderwijsmaakjesamen.nl/actueel/omgaan-met-verschillen-nader-bekeken-wat-werkt/>

gedifferentieerd onderwijs. De school maakt gebruik van Chromebooks, Snappet, digiborden, prowise touch table, BeeBot, technische lego etc. Veel leerlingen die uitvielen op grotere scholen, bloeien op basisschool Antonius op. Een deel van de leerlingen zal mogelijk aangewezen zijn op SO als de school inderdaad sluit. Hoewel de ouders de pedagogisch-didactische kwaliteit van de school maar ten dele kunnen beoordelen, staat de school goed bekend. De korte lijnen in de besluitvorming, zowel tussen personeel onderling als richting de ouders van de leerlingen, dragen daar zeker aan bij.

- 4.29. Leerlingen krijgen op een grotere school veel minder individuele aandacht en instructie. Sommige leerlingen sneeuwen onder omdat zij geen grootschalig onderwijs gewend zijn. Dat kan betekenen dat zij ongelukkig worden en niet tot leren kunnen komen.
- 4.30. De MR neemt dan ook nadrukkelijk afstand van de stelling van het bevoegd gezag dat instandhouding van basisschool Antonius uit het oogpunt van kwaliteitsbewaking niet aanvaardbaar zou zijn.
- 4.31. Ten onrechte hebt u in het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 bij de afwegingen over de kwaliteit van het onderwijs de sociale veiligheid op basisschool Antonius niet kenbaar meegewogen. Voor veel gezinnen hebben juist het pedagogisch klimaat en de sociale veiligheid meegewogen bij de schoolkeuze voor basisschool Antonius.

Werkdruk

- 4.32. Ten derde constateert u dat de school, ondanks de kleinescholentoeslag, al langere tijd zou worden geconfronteerd met een toenemende druk op de personele en materiele bekostiging en met werkdruk voor het personeel.
- 4.33. De MR heeft dit uitvoerig met u besproken. De personeelsleden ervaren de beschreven hogere werkdruk zelf niet. De vermeende werkdruk blijkt ook niet uit verzuimcijfers of uit de verslaglegging van functioneringsgesprekken. Naast belastende factoren, die er inderdaad zijn, zijn er ook mogelijke compenserende factoren, zoals bijvoorbeeld de inzet van ouders op school. Uit de ouderavonden die de MR heeft gehouden, bleek dat de ouders graag bereid zijn om op school ondersteunende werkzaamheden te verrichten. De werkdruk die er is, wordt mede door het hechte team gedragen. De teamleden hebben steun aan elkaar. Teamleden onderling wisselen veel van ervaringen en gedachten en staan samen als één team achter de school. Leerkrachten zijn voorts actief betrokken bij het

volledige reilen en zeilen op school, wat ten goede komt aan het kind- team- en wij-gevoel.

- 4.34. Op basisschool Antonius hebben de leerkrachten professionaliseringsmogelijkheden en worden de taken snel en transparant verdeeld. Op een kleine school leer je ieders talenten goed kennen, zodat ieders kwaliteiten benut worden. Bij een groot team is er een veel grotere kans dat individuele leerkrachten zich niet gehoord voelen.

Overige overwegingen

Leerlingprognose

- 4.35. U stelt dat de leerlingprognoses voor de school ongewenst laag zouden zijn. De MR kan zich daar niet in vinden.
- 4.36. De MR merkt op dat het leerlingenaantal in de afgelopen jaren steeds heeft gefluctueerd. Uit de brief van de dorpsraad d.d. 24 december 2020 blijkt dat in 2017 en 2018 meer leerlingen op SPOLT-scholen waren ingeschreven dan geprognosticeerd wat een afwijking van 4,3% respectievelijk 3,2% van de prognose van SPOLT betekent. De MR hecht dan ook maar beperkt waarde aan voorspellingen die de middellange of lange termijn betreffen, maar merkt wel op dat de prognose op de middellange termijn een stabiel leerlingenaantal van rond de 60 leerlingen laat zien. Een aantal dat ruim boven de opheffingsnorm van 51 voor de gemeente Leudal ligt.
- 4.37. Bij de leerlingprognose voor basisschool Antonius moet voorts het nieuwbouwplan Noeneverhof in Buggenum worden betrokken. In de nabije toekomst zullen hier 20 nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd, hetgeen betekent dat gezinnen met (jonge) kinderen zich in Buggenum kunnen vestigen en dit zeer waarschijnlijk voor nieuwe aanmeldingen van leerlingen op basisschool Antonius gaat zorgen. Deze ontwikkeling is ten onrechte niet meegewogen in de leerlingprognose van SPOLT die mede ten grondslag ligt aan het voorgenomen besluit.

Alternatieven en neveneffecten

- 4.38. In de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 stelt Stichting SPOLT dat sluiting van basisschool Antonius de enige oplossing zou zijn. U spreekt weliswaar van alternatieven, maar daarmee doelt u op andere scholen die de leerlingen van basisschool Antonius graag zouden willen verwelkomen, zoals basisschool De Kwir in Neer, basisschool De Leerlingst in

Haalen en basisschool De Mussenberg in Horn. U noemt in de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 geen alternatieven voor de sluiting.

- 4.39. De MR is van mening dat met deze stellingen geen recht wordt gedaan aan de mogelijkheid om basisschool Antonius open te houden en in goed overleg met de ouders van de locatie de alternatieven voor sluiting uit te werken. De MR stelt als primair alternatief de school over te laten nemen door een ander schoolbestuur.
- 4.40. Voorts is inmiddels bekend dat zowel Stichting Prisma als Stichting Akkoord! zeer serieuze belangstelling hebben om de school over te nemen. Ook RBOB De Kempen is welwillend een onderzoek te doen. Daaruit blijkt dat het eerste onderzoek van SPOLT niet zorgvuldig genoeg is geweest.
- 4.41. De adviseur van de MR bij het zoeken naar een alternatief schoolbestuur, Thijs Rutten, verklaart hierover op 7 juli 2021 als volgt:

“De werkgroep Alternatieven is via de MR in het bezit gekomen van de correspondentie die de bestuurder voerde met schoolbesturen uit de omgeving. Daaruit bleek dat in onze ogen lang niet alle mogelijke kandidaten benaderd waren. Zelfs twee ervan sloten een mogelijke overname niet uit. Stichting Meerderweert en Stichting Prisma wilden wel een gesprek, met als voorwaarde dat de bestuurder alle medewerking gaf. Met Prisma is opnieuw contact gelegd, hetgeen geleid heeft tot een mail waarin voorwaarden voorafgaand aan een onderzoek naar overname zijn verwoord. Daarnaast is de mogelijkheid van het oprichten Openbaar onderwijs verkend. Dit heeft geleid tot gesprekken met Stichting Akkoord! uit Venlo. Deze trajecten lopen nog, maar de MR wil binnen een redelijke termijn een eerste formele reactie geven op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020.”

- 4.42. Uit het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 tot sluiting van basisschool Antonius blijkt dat Stichting SPOLT geen serieus onderzoek heeft gedaan naar de mogelijkheden om basisschool Antonius open te houden, hoewel dit van belang is voor zowel de ontwikkeling van het onderwijs als voor de gemeenschap van Buggenum. In paragraaf 2.3 heeft de MR uiteengezet dat een zwaarwegend voorgenomen besluit als het opheffen basisschool Antonius, voor zover dit al ter sprake moet komen, niet behoort te worden genomen zonder een behoorlijk onderzoek naar de alternatieven daarvoor.

- 4.43. De MR van basisschool Antonius betreurt het daarom bijzonder dat het voortbestaan van basisschool Antonius als zelfstandige school kennelijk geen onderwerp van serieuze overweging is geweest. Reeds daarom voldoet het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 niet aan de daaraan te stellen eisen en is dit onredelijk.
- 4.44. Voorts zou samenwerking met voorschoolse opvang, kinderdagverblijf, naschoolse opvang en huiswerkbegeleiding een deel van de leegstandskosten kunnen compenseren. De MR verwacht dat er zeker Buggenumse ondernemers zijn die dat aanspreekt.
- 4.45. Volgens de MR is er alle reden om basisschool Antonius als zelfstandige school voort te laten bestaan. De MR werkt graag verder mee aan het onderzoek om basisschool Antonius onder te brengen onder een ander schoolbestuur, als dat voor de toekomst van het onderwijs op basisschool Antonius beter zou zijn dan een verblijf onder SPOLT.

Gevolgen van de sluiting voor personeel, ouders en leerlingen

- 4.46. Stichting SPOLT gaat maar beperkt in op de effecten van de sluiting van basisschool Antonius. Volgens de MR is dat wel een belangrijk aandachtspunt.
- 4.47. Voor het personeel betekent sluiting gedwongen mobiliteit met alle consequenties van dien. U heeft in de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 gemeld dat de personeelsleden alleen een baangarantie zouden hebben als het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020, door u aangeduid als een reorganisatie, conform het voorgestelde tijdspad doorgang vindt.
- 4.48. Deze opmerking is onjuist en onzorgvuldig, omdat de werknemers immers in dienst zijn bij SPOLT, en er helemaal geen verband is tussen hun positie op deze school, het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 en hun baangarantie, temeer daar SPOLT daarover nog niet eens een DGO voerde. SPOLT had moeten begrijpen dat deze opmerking mogelijk voor onrust onder het personeel zou kunnen zorgen en had ook om die reden dit onjuiste verband niet mogen leggen. Hoewel de vakbonden u hierop al hebben aangesproken, hecht de MR eraan om hierop uitdrukkelijk in te gaan.
- 4.49. De positie van personeelsleden in een medezeggenschapstraject als het onderhavige, is bijzonder kwetsbaar. Het is ongepast dat een bestuurder daarbij ook druk uitoefent in relatie tot de arbeidsovereenkomst van het personeel bij het bevoegd gezag.

- 4.50. Voor de ouders betekent de sluiting van basisschool Antonius dat zij op korte termijn voor hun kind op zoek moeten naar een andere school. Daarbij hebben zij niet meer de mogelijkheid om te kiezen voor thuisnabij onderwijs, terwijl dat in het overheidsbeleid terecht een speerpunt is.
- 4.51. De MR verwacht verder dat door sluiting van basisschool Antonius persoonlijke relaties tussen leerlingen onderling en tussen leraren en ouders af zullen nemen. De impact op leerlingen en gezinnen, mede vanwege reistijd en kosten, is in de toelichting op het voorgenomen besluit d.d. 11 december 2020 niet inzichtelijk gemaakt.
- 4.52. De MR verwacht dat klasgenoten uit elkaar gehaald zullen worden als zij niet meer naar dezelfde school kunnen gaan.
- 4.53. Wanneer de kleine school verdwijnt uit de regio, verdwijnt de keuze om te kunnen kiezen voor een kleine school. Ieder schooltype heeft voor- en nadelen. Ouders maken zelf de afweging wat het best bij hun kinderen past. Bij het ontbreken van een kleine dorpsschool valt er een belangrijke keuzemogelijkheid weg.
- 4.54. Een juist overzicht van alle relevante aspecten kan niet compleet zijn zonder dit nadeel voluit mee te wegen. Reeds hierom biedt de adviesaanvraag geen juist beeld van het voorgenomen besluit tot opheffing.

Ouderbetrokkenheid

- 4.55. De MR verwacht een vermindering van de ouderbetrokkenheid als basisschool Antonius sluit. Ouders zetten zich momenteel op een betrokken manier in voor basisschool Antonius. Zij verrichten geregeld werkzaamheden voor de school. De ouders uit Buggenum zullen teleurgesteld zijn in het verlies van 'hun' school.
- 4.56. Door de korte lijnen op basisschool Antonius voelen ouders zich welkom. Het contact is laagdrempelig en er kan snel gehoor gegeven worden aan de onderwijsbehoeften van een leerling. Problemen worden snel gezien, teruggekoppeld en aangepakt. Doordat elk teamlid overal bij betrokken is, is er altijd een klankbord voor ouders. De korte lijnen tussen alle betrokkenen maken een snellere ontwikkeling mogelijk. Ouders en leerlingen voelen veiligheid, duidelijkheid, transparantie en vertrouwen.
- 4.57. De MR gaat ervan uit dat de ouders in het vervolg van het proces zorgvuldiger zullen worden gehoord. De MR verzoekt u in dat verband om op korte termijn een duidelijk communicatieplan aan de MR voor te leggen. Daarmee zal de teleurstelling van de ouders niet worden weggewomen. Deze teleurstelling kan voorts zorgen voor het spreiden van leerlingen uit het dorp over verschillende scholen. De

onderlinge contacten van kinderen uit het dorp zullen minder worden. De leerlingen die op dit moment naar een andere school zijn gegaan hebben ook reeds minder contacten in het dorp.

- 4.58. Een juist overzicht van alle relevante aspecten kan niet compleet zijn zonder dit nadeel voluit mee te wegen. Reeds hierom biedt de adviesaanvraag geen juist beeld van het voorgenomen besluit tot opheffing.

Locatie

- 4.59. Basisschool Antonius is gelegen op een mooie locatie in het dorp. Voor de leerlingen is de afwisseling tussen het leveren van prestaties en een groene speelomgeving ideaal. De locatie brengt mee dat de kinderen uit Buggenum veilig en op een korte afstand naar school kunnen. De door u in een bericht aan andere betrokkenen genoemde alternatieven, namelijk basisschool De Kwir in Neer, basisschool De Leerlingst in Haalen en basisschool De Mussenberg in Horn, bevinden zich op ten minste 3,7, 2,2 en 4,8 kilometer afstand van de school. U woog dit ten onrechte niet kenbaar mee in uw voorgenomen besluit tot sluiting d.d. 9 december 2020.
- 4.60. Bovendien moeten de leerlingen via een weg met zeer onveilige kruisingen en onoverzichtelijke verkeerssituaties naar deze genoemde alternatieve scholen reizen, terwijl (oudere) basisschoolleerlingen nu zelfstandig over verkeersluwe overzichtelijke dorpswegen binnen de 30 kilometerzone van Buggenum te voet of met de fiets naar basisschool Antonius kunnen gaan.
- 4.61. De MR merkt op dat niet alleen ouders betrokken zijn bij het onderwijs op basisschool Antonius. De school kent een grote betrokkenheid tussen leerlingen, ouders, grootouders, school en buurtbewoners. De school is een verbindende factor in het sociale netwerk van Buggenum. Ouders en kinderen ontmoeten elkaar dagelijks. Zodoende blijft de sociale cohesie van de woonplaats dynamisch en ontstaat een hecht sociaal netwerk. De ouders en de bredere woonplaats hechten daar veel waarde aan.
- 4.62. De gymzaal in gemeenschapshuis De Roffert, waarvan basisschool Antonius veel gebruik maakt, is in 2020 geheel vernieuwd. Sluiting van basisschool Antonius en daarmee een einde aan het gebruik van de gymzaal door de school, kan effecten hebben op de financiële zekerheid van gemeenschapshuis De Roffert en daarmee op de leefbaarheid in Buggenum.
- 4.63. Het sluiten van basisschool Antonius brengt de leefbaarheid van Buggenum in gedrang. Er zullen minder ouders naar Buggenum verhuizen als er geen school meer zou zijn. Basisschool Antonius zorgt voor verbondenheid. Het aantal

verenigingen zal mogelijk afnemen en andere initiatieven zullen onder druk komen te staan, zoals de carnavalsvereniging, jeugdcontactraad, kindervakantiewerk en de fanfare. De inkomsten van het gemeenschapshuis zullen drastisch teruglopen. De huizenprijzen zullen dalen. Het dorp wordt minder aantrekkelijk voor jonge gezinnen.

- 4.64. Als de school een verstilde plek in de buurt wordt, is het hart uit de sociale omgeving getrokken. Wellicht ten overvloede merkt de MR op dat het in stand houden van de laatste school in een dorp/buurtschap een belangrijk afwegingspunt is voor de LCG Wms.³

Bovenschools beleid

- 4.65. In de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 meldt u dat SPOLT in de notitie 'toekomst scholen SPOLT (2016)' reeds meldde dat de inkomsten door krimp afnemen en dat bezuinigingen op leerkrachten het onderwijs in gevaar zouden brengen, in het bijzonder op scholen met minder dan 60 leerlingen. In voornoemde notitie staat tevens dat het behoud van kwalitatief goed onderwijs voorop staat.
- 4.66. De MR kan het voorgenomen besluit niet met het door u aangevoerde beleid rijmen.
- 4.67. U meldt voorts dat u al in het voorjaar van 2020 met de GMR besprak de toedeling van financiële middelen aan de scholen te willen herzien. U noemt het voorgenomen beleid inzake de leerlingratio, dat er op neer komt dat leerkrachten met een combinatiegroep 6/7/8 net zoveel leerlingen zouden moeten kunnen bedienen als leerkrachten in een enkelvoudige groep 8. De MR wijst erop dat de GMR terecht met deze plannen niet instemde. SPOLT heeft zijn voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 dan ook niet op dit besluit mogen baseren, zoals de MR al meldde onder de procedurele bezwaren. Ook inhoudelijk acht de MR de argumentatie achter de gewenste herziening van de toedeling van middelen onjuist. De MR wijst er ook in dit verband op dat het sluiten van scholen er voor zal zorgen dat de extra financiële middelen die de rijksoverheid beschikbaar stelt voor kleine scholen, zullen vervallen. Dat zal niet alleen de tekorten voor SPOLT alleen maar groter maken, maar er zal ook geen ruimte meer zijn voor de herverdeling in financiële middelen van kleine naar grote scholen die u via de leerlingratio beoogt.

³ LCG Wms, uitspraak 106275, <http://onderwijsgeschillen.nl/sites/default/files/publicaties/106275.pdf>, zie ook <http://onderwijsgeschillen.nl/actueel/ondernemingskamer-verwerpt-beroep-tegen-uitspraak-lcg-wms>

De MR meldt ten overvloede dat deze een leerlingratio van 15 gezien bovenstaande overweging allerminst 'een redelijke ondergrens om vast te leggen' acht. Dat geldt ook voor een leerlingratio van 14.

- 4.68. Uw stelling in de toelichting d.d. 11 december 2020 op het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 dat het instellen van een leerlingratio zou leiden tot een kostenbesparing, is in het licht van het bovenstaande niet onderbouwd en onjuist.
- 4.69. U noemt in dit verband de gewenste onderwijskundige doorontwikkeling zoals SPOLT die heeft geformuleerd in het beleidsplan 2020-2024. Het is de MR niet duidelijk wat u daarmee bedoelt.

Eindconclusie inhoudelijke argumenten

- 4.70. Volgens de MR is er onvoldoende reden om basisschool Antonius per 1 augustus 2022 te sluiten, op grond van de door SPOLT genoemde argumenten. De onderwijskwaliteit op basisschool Antonius is goed. Het personeel ervaart geen hoge werkdruk. Het leerlingenaantal heeft in de afgelopen jaren steeds gefluctueerd en de financiën zijn op orde. Uw stelling dat het onverantwoord zou zijn om basisschool Antonius niet te sluiten, kan de MR dan ook niet volgen.
- 4.71. Het voortbestaan van basisschool Antonius is in enkele recente ouderbijeenkomsten door de MR besproken. De MR wil komen tot een duurzame oplossing voor het behoud van basisschool Antonius als dorpsschool in Buggenum. De actiebereidheid onder het personeel, ouders en leerlingen is onverminderd groot. De MR ziet daarin ook voldoende reden om aan te nemen dat basisschool Antonius een levensvatbare school is.
- 4.72. De MR wil dan ook dat basisschool Antonius behouden blijft. De MR vindt dat basisschool Antonius vooral gebaat is bij professioneel management en een vernieuwende onderwijsvisie, gedragen door personeel en leerlingen en gesteund door ouders.

5. Conclusie

De ouders hechten zeer aan het voortbestaan van de school. Voor de leefbaarheid, de sociale cohesie en de vitaliteit van het dorp, is het voortbestaan van de school van zeer groot belang.

Het aantal leerlingen van basisschool Antonius voldoet aan de wettelijke normen. Financieel is er geen reden voor het voorgenomen besluit. De instandhouding van basisschool Antonius past binnen het door de GMR vastgestelde bovenschools beleid. Aan de totstandkoming van het voorgenomen besluit d.d. 9 december 2020 kleven voorts ernstige procedurele bezwaren.

De MR vertrouwt erop dat het onderhavige uitgebreid gemotiveerde advies van de MR reden zal zijn het voorgenomen besluit tot opheffing van basisschool Antonius d.d. 9 december 2020 te heroverwegen en eerst zorgvuldig de alternatieven voor het voorgenomen besluit te onderzoeken.

In het licht van de inhoudelijke argumenten die in dit schrijven naar voren zijn gebracht, kan de MR niet anders dan negatief adviseren over het voorgenomen besluit. De MR verneemt graag uw reactie hierop, en maakt graag gebruik van de mogelijkheid om over dit advies nader met u van gedachten te wisselen.

Met vriendelijke groet,

Namens de MR basisschool Antonius,

Sabine Smits